

fastlandet Nybøl Mølle får stærkere vinger

redaktionssekretær:
Arne Krenberg, ark@lvb.dk

navne

25 ÅR

Willy Robert Wollesen, Møllegade 12, Broager, har torsdag været ansat 25 år på Fr. Petersens Maskinfabrik A/S, Smørum.

RENOVERING: Håndværkere er i gang med at reparere Nybøl Mølle for 310.000 kroner. Møllen bliver mere tilgængelig for besøgende.

mange ligheder i det renoveringsarbejde den fynske møllebygger udførte – og det, der er i gang i øjeblikket.

– Møllen skal bevare sin gamle ånd- og selvstændige facconen. Derfor er vi meget tro mod det oprindelige, siger tømrermester Svend Anker Petersen.

siger Svend Anker Petersen. Den indvendige renovering betyder, at det bliver sikkert for besøgende at bevæge sig rundt i den gamle mølle. Det glæder møllens ejer H.C. Lind, der altid har ladet møllen stå åben for offentligheden – kvit og frit.

– Vi glæder os meget. Hvert år i juni er der Mølledage, og det har vi aldrig været med til på grund af sikkerheden. Men det vil vi gerne fremover, siger han.

Gammel graffiti

Og der er meget at se inden i Nybøl Mølle. Selv om møllen ikke er i drift, er de gamle kværne, tandhjul og andre dele stadig intakte.

Et helt andet studie er den overvældende samling af gammeldags graffiti. Gennem årene har møllere, besøgende, håndværkere og kerestefolk skrevet eller skåret deres navne og datoer i møllens træværk. De ældste er over hundrede år gamle.

Et af dem vidner også om et stykke danmarkshistorie. På en dør i sidebygningen står "Vi vil vinde 1943" og nedenunder "Vi har vundet 5-5-1945."

Orme angriber

Han har løbende været med til at renovere møllen. For knapt 15 år siden fornyede firmaet omgangen, som er den gangbro, der er uden på møllen.

I 1999 fik møllen ny hat – midt under den berømte decemberørkan.

Og for tre år siden fik sidebygningen en kærlig omgang.

Indtil nu er det udelukkende det ydre, der er blevet renoveret. Men denne gang skal møllen også kigges efter inden for. Et eftersyn, den virkelig trænger til.

– Ormene har været hårde ved det indvendige træværk. Trappetrinene skal nok skiftes, og det samme skal noget af gulvet. Men det bliver løst med følelse. Gulvbrædderne behøver ikke se ens ud, for det er jo ikke et dansegulv,

Tekst: Malene Lemann,
Tlf. 7342 5124, ml@lvb.dk
Foto: Lene Esthava

NYBØL: I 1968 kom en fynsk møllebygger til Nybøl.

Den 81-årige håndværker skulle forsyne vingerne på Nybøl Mølle med nyt hækværk, og det blev gjort uden stillads. Da han havde fået boltet de første stykker træ fast på vingebjælken, brugte han dem som trappetrin, så han kunne nå op til næste. Og sådan fortsatte han helt til tops.

Selv om han gjorde arbejdet godt, er hækværket atter modent til udskiftning. Dengang brugte man nemlig ikke rustfri bolte, og de rustne metalstykker har udvidet sig og fået træet til at flække.

Derfor har en del af møllen den sidste tid været pakket ind i stillads.

Tømrerne fra Karl D. Petersens tømrer- og snedkerforretning i Avnbøl skal overholde de moderne sikkerhedsregler. Men derudover er der

Vi søger avisbude

Alle omdelere får stillet en mobiltelefon til rådighed!

Disneyland, Outwear og mange andre muligheder – se mere på www.dad-ks.dk

JYDSKEVESTKYSTEN
KLUBXTRA

Som bud får du et KlubbXtra-kort, når du starter.

HVERDAGSRUTER:
OMDELING MANDAG
TIL LØRDAG TIL
KL. 7.00

Område: 6300 Gråsten, B 53067
Tiltrædelse: Straks
Engparken, Herles, Johanne Kochsvej, Kirkegårdsvej, Korkevej og Skovvej

Område: 6300 Gråsten, B 53023
Tiltrædelse: Den 31. August 2005
Ahlmansvej, Brinken, Kystvej, Mågevej, Sundsraes, Toftvej, Ulvnaes

LEDIGE
SØNDAGSRUTER:
OMDELING SØN. OG

Gammelfærgevej, Sundkøbbel

Område: 6300 Alnør
Gråsten B 83021

Tiltrædelse:
Den 4. September 2005
Bomhusvej, Fjordkøbbel, Fjordparken, Fjordvænget, Gammel Færgevej, Gyvelvej, Kløvsvej, Larsensvej, m.m.

Område: 6300 Rinke-næs/ Gråsten B 83032
Tiltrædelse: Straks
Højeløkke, Klokkervej, Lysthøj, Mørkhus, Sejvsvej, Vårhøj

Henvendelse til
Budinspektør
Tom Poulsen,
Senderborg

FAKTA

RENOVERINGEN

Renoveringen forventes at løbe op i 310.000 kroner. Da møllen er fredet betaler Skov- og Naturstyrelsen halvdelen. Resten af pengene er kommet fra de to forår: Augustinerfonden og Irigestalle- og Søhøffonden.

Yngve Jönsson passer træet til. Alle stykker er lavet på værkstedet og mærket med romertal, så tømrerne kan se, hvilket stykke, der passer hvor på møllen.

Nybøl Mølle kan ses på lang afstand. Men den ligger også på områdets højeste punkt: Mølhøj på 45 meter.

Oprindeligt var hækværket af douglasgran. Men det nye er af sibirisk lærk, og det har flere årsager: Det har næsten samme farve, som det oprindelige, det er meget holdbart og så er det en træsort, som også vokser i Danmark.

Tømrermester Svend Anker Petersen og tømrer Yngve Jönsson får en snak om det forestående arbejde. Til venstre ligger det gamle hækværk, som skal kasseres.

Mølleren har taget mange skridt på trappetrinene, og det kan ses. Derfor skal trinene snart skiftes.

FAKTA

NYBØL MØLLE

Ligger på den 45 meter høje Mølhøj. Det vides ikke, hvor lang tid den har været mølle på stedet, men den figurerer på et kort fra 1644 som en stubmølle. I 1763 blev stubmøllen afløst af en såkaldt hollandsk mølle af mursten med en rund kappe. Møllen brændte i 1878, og en ny blev bygget.

Møllen har ikke været i brug siden 1958, og den er i dag fredet. Den er i privat eje. Når møllen ikke er under renovering, er den åben for offentligheden. Og det er gratis at kigge ind.

FOTO: ULRIK PEDERSEN

SUNDEVED: Nybøl Mølle viser stolt sine nyrenoverede vinger frem fra bakketoppen på Mølhøj.

I første omgang er tømrerarbejdet på den gamle

mølle overstået, men når vinteren rykker ind, vender tømrerne tilbage for at klare den indvendige renovering af møllens trappe og gulve.

- Vi vil jo gerne gå udenørs, så længe vejret er godt, så vi har fået lov til at vente på det dårlige vejr. Det bliver nok inden jul, siger tømrermester Svend

Anker Petersen.

Han regner med, at anden etape af renoveringen vil tage en måneds tid.

Møllen er normalt åben for offentligheden. Men i

forbindelse med renoveringen blev den lukket af, og den bliver først genåbnet, når arbejdet er helt færdig.

ml

GRÅSTEN

9-15: Banegården: Fotoudstilling af Søren Gülck »Når Dronningen gæster Gråsten«

9-16.15: Gråsten Turistbureau

10-12: Gråsten Bibliotek

10-17.30: Papirmuseets By

14.45: Ahlmannsparkens cafeteria: Gråsten Ældreklub: Søndersommersang ved Kirsten Langberg og Gråsten Slotskirkes Kor

19-21: Borggade 7: Galleri Kragh

BROAGER

9-15: Broager Bibliotek

7-18: Containerpladsen Nybøl-norvej 26

10-16: Cathrinesminde Tegl-værksmuseum:

SUNDEVED

13-18: Sundeved Bibliotek

15-18: Containerpladsen Kas-mosevej 11

15-17: Truenborgvej 21A, Avnbøl: Lokalhistorisk Arkiv for Sundeved

ALMEN PSYKOLOGI

Døgnvagt 7482 1234

KVINDEKRISECENTER

Døgnvagt, telefon 7442 0528

POLITIET

Broager 7344 1448

Gråsten 7465 1448

Sønderborg 7342 1448

FISKENÆS

Styr på numrene i feriehusene

GRÅSTEN: Det ligger nu fast.